

Tilskudd ved produksjonssvikt Kompetansesamling 17 -18. september 2024

Marianne Olsen

Seksjon jord- og skogbruk

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

— virker til Nordlands beste

Formålet med ordningen

§ 1

Formålet med forskriften er å redusere økonomiske tap som oppstår ved produksjonssvikt forårsaket av klimatiske forhold det ikke er mulig å sikre seg mot.

§ 2 Vilkår

Tilskudd etter denne forskriften kan gis til foretak som

1. har hatt svikt i plante- eller honningproduksjonen forårsaket av klimatiske forhold,
2. på skadetidspunktet oppfyller vilkårene for å kunne motta produksjonstilskudd
3. ikke kan få dekket tapet gjennom en allment tilgjengelig forsikringsordning eller på annen måte, og
4. **uten ugrunnet opphold har gitt melding til kommunen om at skade har oppstått, eller vil kunne oppstå.**

Kommunens ansvar for kontroll

- ✓ **Ved produksjonssvikt skal kommunen utføre stedlig kontroll på minimum 10 % av foretakene det er mottatt melding fra.**
- ✓ Ved svikt i honningproduksjon skal kommunen foreta stedlig kontroll på minimum 50 % av foretakene det er mottatt melding fra.

Oppmåling av fôrlager

Bruker og en representant for kommunen skal måle opp fôrlageret med type og mengde fôr. Målingen skal skje så snart som mulig etter innsett av dyrene og innhøstingen er avsluttet. Måledato oppgis i søknadsskjemaet. (§ 9).

OBS!

Det er viktig å skille mellom kontroll av skadeårsak og oppmåling av fôrlager. Kontroll av skadeårsak skal skje i minst 10% av mottatte meldinger. Oppmåling av fôrlager skal gjøres i alle saker.

Beregning av skadeårets avling

Oppmålt grovfôrlager (på oppmålingsdato)
+ Solgt/avhendet grovfôr av skadeårets avling
+ Beregnet fôropptak av beiting
+ Fôring med grovfôr av skadeårets avling
= Skadeårets avling

Klimaprosent

- ✓ Søker skal også anslå «den andel av avlingssvikt som skyldes klima i prosent». Denne «klimaprosenten» skal i tillegg vurderes og ev. bekreftes av kommune og statsforvalter.
- ✓ Foretak og forvaltning må foreta en faglig vurdering av om hele produksjonssvikten skyldes klimaforholdene i vekstsesongen eller om hele eller en andel av produksjonssvikten skyldes dyrkningstekniske forhold. Klimaprosent skal reduseres når det er andre forhold enn klima som har ført til produksjonssvikt.

Naturgitte forhold

- ✓ Dersom det er naturgitte forhold som er årsaken til at avlingen er lav og årsakssammenhengen mellom produksjonssvikten og de klimatiske forholdene ikke kan sannsynliggjøre avlingssvikten, skal klimaprosenten justeres skjønnsmessig for den delen av produksjonssvikten som ikke skyldes klimatiske forhold.
- ✓ Naturgitte forhold som kan vektlegges er f.eks. geografisk beliggenhet ; høyde over havet, snøforhold og om jordene er vendt mot nord eller sør.

Dyrkningstekniske forhold

Momenter i vurderingen av dyrkningstekniske forhold relatert til klimaprosenten:

- ✓ Dårlig drenert areal
- ✓ Tidspunkt for våronn og høsting må være utført i samsvar med god agronomi.
- ✓ Både art og sort som dyrkes må være tilpasset de normale klimatiske forhold.
- ✓ I tilfeller der leid maskinkapasitet er en del av driftsformen skal dette også inngå i vurderingen av driften. Når det er få dager hvor høsting kan skje grunnet klimatiske forhold, og avlingen under normale klimatiske forhold ville blitt høstet, må statsforvalteren utøve skjønn og vurdere andel av avlingstapet som kan være tilskuddsberettiget.
- ✓ Vurdering av om gjødsling er i samsvar med gjødslingsnorm, og av andre driftsmessige tiltak som f.eks. kalking og bekjempelse av ugras, sykdommer og skadedyr.
- ✓ Er de agronomiske tiltakene tilpasset klimaet i skadeåret?
- ✓ Grovfôrproduksjon – vurder engas omløpstid, er det gammel eng med redusert produksjon.

Mottatte meldinger om mulig produksjonssvikt i 2024

✓ Pr. 01.09.2024 er det mottatt 47 meldinger om mulig produksjonssvikt i Agros, og 16 manuelle meldinger til kommunen

Kommune	Meldinger Agros	Manuelle meldinger
Bindal	5	
Sør-Helgeland landbrukskontor		1
Leirfjord	6	1
Vefsn	7	3
Hattfjelldal	1	
Rana	1	
Meløy		11
Beiarn	15	
Fauske	2	
Hadsel	1	
Øksnes	2	
Sortland	7	

Kommunenes behandling av søknader

- ✓ Mål opp fôrlager
- ✓ Er forbyggingsplikten ivaretatt – hvilke tiltak har søker iverksatt for å avhjelpe situasjonen
- ✓ Vurder klimaprosent
- ✓ Sjekk om arealer stemmer med arealer i søknad om produksjonstilskudd
- ✓ Rimer opplysninger om fôropptak på beite med omsøkt beitetilskudd i søknad i produksjonstilskudd

Alle vekstgrupper er over i Agros

- ✓ Alle vekstgruppene er nå over i Agros, og alle skjemaene ligger åpen f.o.m 1 juli
- ✓ Det er gjort noen endringer og forenklinger av tekstene i melde- og søknadsskjemaene, samt endring av tekster på valg av skjema, slik at det ikke skal kunne oppstå misforståelser mellom melde- og søknadsskjema. (Det vil ikke bli gitt dispensasjon fra søknadsfristen for en slik misforståelse igjen.)

- ✓ Direktoratet har blitt gjort oppmerksom på at det er flere foretak som ikke benytter seg av meldeskjema i Agros ved mulig skade, men sender heller e-post til kommunene. Kommunene må dermed notere seg de e-postene som er innkommet om mulig produksjonssvikt. Kommunene har også anledning til å opprette melding i Agros på vegne av foretaket, men det oppfordres til å sende ut informasjon om dette, slik at foretakene kan gjøre dette selv.

Erfaring fra behandling av søknader om tilskudd ved produksjonssvikt 2023

- ✓ Ca. 100 søknader i Nordland i både 2022 og 2023.
- ✓ De fleste vekstgrupper kom fra 2023 over i Agros
- ✓ I 2023 avkortet vi for feilopplysninger i mye større grad enn tidligere år. Bakgrunnen er at søknadsskjemaet er blitt mye enklere og har bedre informasjon til søkerne enn tidligere
- ✓ Feil som har gått igjen i mange saker er
 - ✓ Ulike arealopplysninger i søknad om PT og søknad om tilskudd ved produksjonssvikt
 - ✓ Innmarksbeite er ikke en del av ordningen tilskudd ved produksjonssvikt, men noen søkere har oppgitt innmarksbeite i kode 213 Andre grovfôrvekster

Eksempel

Utklipp fra søknad om tilskudd ved produksjonssvikt

Areal i skadeåret

Areal i skadeåret fordelt på grovføreareal

Tilskudd ved produksjonssvikt beregnes med utgangspunkt i foretakets avling i skadeåret sammenlignet med normavling (forventet avling) i skadeåret. Normavling beregnes med utgangspunkt i foretakets grovføreareal ganget med normavling for kommunen hvor arealet ligger. Dersom du har grovføreareal i flere kommuner, må søker registrere areal fordelt per kommune.

Opplysninger om grovførearealet finner søker i foretakets søknad om produksjonstilskudd pr. 15.10. i skadeåret. Følgende koder gir opplysninger om etterspurte areal: 210 Fulldyrket eng, 211 Overflatedyrket eng og 213 Andre grovførvekster til før.

212 Innmarksbeite inngår ikke i ordningen.

Grovføreareal fordelt på kommuner i skadeåret

Alt grovføreareal på full- og overflatedyrket jord skal fordeles på kommunene der arealene befinner seg. Dette skal fordeles på de ulike p-kodene.

Kommune	Fulldyrket eng (210) (daa)	Overflatedyrket eng (211) (daa)	Andre grovførvekster til før (213) (daa)	Handlinger
[Redacted]	834	97	238	[Icon]
Sum per p-kode	834	97	238	

Utklipp fra søknad om produksjonstilskudd

Grovfôr

Registrer antall dekar

Kode	Beskrivelse	Sone	2022		2023	
				Søker	Risikobasert kontroll	Godkjent
210	Fulldyrket eng	6	834	834		834
211	Overflatedyrket eng	6	97	97		97
212	Innmarksbeite	6	255	238		238
213	Andre grovførvekster til før	6				